

KURSPLAN

Specialpedagogiska perspektiv och förhållningssätt i förskola (UVK), 7,5 högskolepoäng

Special educational perspectives and approaches in Preschool (ES), 7,5 credits

Kurskod:	L1SPOF	Utbildningsnivå:	Grundnivå
Fastställd:	2025-11-17	Utbildningsområde:	Undervisningsområdet (95%) och Övriga områden (5%)
Reviderad:	2025-12-11	Ämnesgrupp:	Utbildningsvetenskap/didaktik allmänt
Gäller fr.o.m.:	2026-01-19	Fördjupning:	G1F Grundnivå, har mindre än 60 hp kurs/er på grundnivå som förkunskapskrav
		Huvudområde:	Pedagogik

Lärandemål

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna:

Kunskap och förståelse

- beskriva och exemplifiera centrala specialpedagogiska begrepp och perspektiv
- beskriva hur förskollärare kan identifiera och hantera barns olika förutsättningar och behov inklusive neuropsykiatriska svårigheter
- beskriva professionell samverkan med vårdnadshavare och samarbete mellan olika stödfunktioner för barn som tillfälligt eller varaktigt behöver stöd för lärande och utveckling

Färdighet och förmåga

- reflektera över förskollärares bemötande av varje barn, som tillfälligt eller varaktigt behöver särskilt stöd i sin utveckling
- reflektera över alla barns rätt till delaktighet och inflytande i förskolan
- använda det svenska språket i tal och skrift för professionella syften utifrån normer för struktur och språkbehandling
- identifiera och hantera olika specialpedagogiska behov på organisations-, grupp- och individnivå

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- kritiskt värdera hur förskollärare kan utforma inkluderande utbildning för alla barn baserat på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Innehåll

- Specialpedagogiska perspektiv och begrepp
- Specialpedagogiska stödinsatser, förhållningssätt och metodik i förskolan
- Delaktighet, inflytande, likvärdighet, inkludering och exkludering
- Olika funktionsnedsättningar, exempelvis neuropsykiatriska funktionsnedsättningar
- Den pedagogiska lärmiljöns betydelse för utveckling och lärande i relation till barns olika förutsättningar och behov
- Professionell samverkan för barn i behov av särskilt stöd i förskolan på organisations-, grupp- och individnivå
- Pedagogisk kartläggning och handlingsplan på organisations-, grupp- och individnivå
- Informationssökning - vetenskapliga artiklar inom forskningsområdet

Undervisningsformer

Undervisningen sker i form av föreläsningar, seminarier och övningar individuellt och i grupp.

I kursen används digital lärplattform.

Den som antagits till och registrerats på en kurs har rätt att erhålla undervisning/ handledning under den tid som angavs för det kurstillfälle som sökande blivit antagen till. Därefter upphör rätten till undervisning/handledning.

Undervisningen bedrivs på svenska men engelska kan förekomma.

Behörighetskrav

Grundläggande behörighet samt godkänt resultat inom Utbildningsvetenskaplig kärna, 25,5 hp, Förskolepedagogiskt område, 15 hp samt i Verksamhetsförlagd utbildning II, 7,5 hp.

Examination och betyg

Kursen bedöms med betygen Väl godkänd (VG), Godkänd (G) eller Underkänd (U).

Lärandemålen utgör grund för examination.

Kursen examineras genom seminarier och individuell skriftlig tentamen.

För bedömning skall underlaget vara sådant att individuella prestationer kan särskiljas. Mer information kring bedömning av enskilda lärandemål och kriterier för betygssättning tillhandahålls i studievevisningar vid kursstart.

För kursbetyget Godkänd krävs betyg Godkänd på samtliga examinationer och för kursbetyget Väl Godkänd krävs dessutom betyget Väl Godkänd på Individuell skriftlig tentamen.

Poängregistrering av examinationen för kursen sker enligt följande system:

Examinationsmoment	Omfattning	Betyg
Seminarium	2 hp	G/U
Seminarium	2 hp	G/U
Individuell skriftlig tentamen	3,5 hp	VG/G/U

Kursvärdering

Uppföljning av undervisning sker fortlöpande under kursen. Kursvärdering sker vid kursens slut. Sammanställning och kommentarer publiceras på lärplattform. Kursvärderingen ska ligga till grund för kommande kursplanering.

Övrigt

En student garanteras minst tre provtillfällen, inklusive ordinarie provtillfälle, för aktuellt kurstillfälle.

Efter att ha blivit underkänd vid examination på samma moment tre gånger har student rätt att på begäran, om möjligt, få därpå följande examination bedömd och betygsatt av ny examinator. Beslut om byte av examinator fattas av utbildningschef. En student som fått godkänt betyg på ett examinationsmoment kan inte examineras igen för att höja betyget.

Om en kurs upphör eller ändras väsentligt erbjuds examination enligt den förutvarande kursplanen vid minst två tillfällen inom ett år efter beslutet.

Examinator har rätt att ge en anpassad examination eller låta studenten genomföra examinationen på ett alternativt sätt givet att lärandemålen kan säkras och att det finns synnerliga skäl härför, inbegripet studentens rätt till riktat pedagogiskt stöd.

Kurslitteratur

Observera att kurslitteraturen kan komma att ändras fram till åtta veckor före kursstart.

Aronsson, Lena (2021). *Neuropedagogik i förskolan: Varför och hur?* Natur & Kultur. 159 s.

Björck, Eva, Åström, Frida & Öhman, Charlotte (2025). *Early Childhood Intervention and Inclusion in the Swedish Welfare System* *Infants and young children* , 39(1), 51-68 s.

Gerland, Gunilla & Aspflo, Ulrika (2023). *Barn som väcker funderingar: se, förstå och hjälpa förskolebarn med en annorlunda utveckling*. Pavus Utbildning. 176 s.

Palla, Linda (2021). *När barn blir till belastning och problem i förskola: Om behov av särskilt stöd och resurser i ett pressat läge*. Pedagogisk forskning i Sverige, 26 (4), 7–29. 23 s.

Palla, Linda (2021). *Specialpedagogik i förskola. Grundläggande huvudsaker och reflekterande djupdykningar* . Studentlitteratur. 288 s.

Palla, Linda (2023). TAKK som specialpedagogiskt didaktiskt verktyg i förskolans undervisning. *Nordisk Barnehageforskning* , 20 (1). <https://doi.org/10.23865/nbf.v20.330>

Sandberg, Anette (Red.) (2021). *Med sikte på förskolan – barn i behov av stöd* . Studentlitteratur. 352 s.

Sjöman, Madeleine & Björck, Eva (2023). *Förskolan som lärandemiljö: För barn i behov av särskilt stöd* . Studentlitteratur. 272 s.

Styrdokument samt valda artiklar i nationella och internationella vetenskapliga tidskrifter kan tillkomma. Ca 100 s.

Referenslitteratur

SFS 2010:800 *Skollag*. Utbildningsdepartementet.

Skolverket. (2025). *Läroplan för förskolan: Lpfö 18*. Rev. Skolverket.

Skolverket (2017). *Skolverkets allmänna råd med kommentarer. Måluppfyllelse i förskolan*. Skolverket.

Unicef (1989). *FN:s konvention om barnets rättigheter*. Unicef Sverige.

Litteraturreferenser – så skriver du

<https://ju.se/bibliotek/akademiskt-sprak/referenshantering.html>

Källkoll: Studentens guide till att undvika plagiering

Informationsmaterial om plagiat på högskolor och universitet

Finns på lärplattformen